

Dane recenzenta

Prof. dr hab. Marek Moździerz

Akademia Muzyczna im. I. J. Paderewskiego

W Poznaniu

Poznań, 31 stycznia 2025 r.

Recenzja rozprawy doktorskiej w przewodzie doktorskim pana Zhiwei Lin**Zlecniodawca recenzji**

Rada Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina pismo z dnia 5 listopada 2024 r.

Zlecenie podjęte na podstawie *ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2023 r. poz. 742 z późn. zm.).

Dotyczy

Powierzenia mi funkcji recenzenta w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora pana Zhiwei Lin, w dyscyplinie artystycznej sztuki muzyczne .

Do przekazanej umowy zamawiającej recenzję przez Radę Dyscypliny Artystycznej UMFC załączono:

- Pracę doktorską zarejestrowaną na nośniku elektronicznym - płyta CD zawierająca cykl pieśni Ralpa V. Williamsa *Songs of Travel* i 2 zbiory *Songs of Shakespeare* Rogera Quiltera op. 6 i 23.
- Dysertację stanowiącą opis pracy doktorskiej zatytułowaną:

Angielska liryka wokalna przełomu wieków XIX i XX na przykładzie cyklu pieśni *Songs of Travel* Ralpa V. Williamsa i 2 zbiorów *Songs of Shakespeare* Rogera Quiltera op. 6 i 23.

Recenzja pracy doktorskiej

Przedstawiona do oceny praca doktorska to zarejestrowane na płycie CD siedemnaście wykonanych przez doktoranta pieśni:

1. R. V. Williamsa - *Songs of Travel*

1.1 The Vagabond

1.2 Let Beauty Awake

1.3 The Roadside Fire

1.4 Youth and Love

1.5 In Dream

1.6 The Infinite Shining Heavens

1.7 Whither must I Wander

1.8 Bright is the Ring of Words

1.9 I Have Trod the Upward and the Downward Slope

2. R. Quiltera – *Three Shakespeare Songs op. 6*

2.1 Come away, Death

2.2 O Mistress Mine

2.3 Blow, blow, Thou winter wind

3. R. Quiltera – *Five Shakespeare Songs op. 23*

3.1 Fear no more the heat o' the sun

3.2 Under the greenwood tree

3.3 It was lover and his lass

3.4 Take, oh take those lips away

3.5 Hey, ho the wind and the rain

Utwory wybrane dla opisanego angielskiej liryki wokalne przełomu wieków XIX i XX, to ciekawy i dobrze dobrany repertuar.

Cykl dziewięciu pieśni *Songs of Travel* R. V. Williamsa do poezji R. L. Stevensona, wpisuje się w styl późnoromantyczny charakterystyczny dla twórczości angielskiej tego okresu. Pieśni tworzą spójną opowieść o wędrowcy a szerokie, śpiewne frazy jednoznacznie nawiązują do angielskiej pieśni ludowej. Jest to cykl narracyjny, który w naturalny sposób predestynowany jest dla głosu barytonowego.

W proponowanej przez Zhiwei Lin interpretacji cyklu, słyszymy szeroką, śpiewną frazę właściwie zastosowaną dla ukazania dojrzałej oraz refleksyjnej opowieści. Wykonawcy przygotowali nagranie w którym kluczowe jest myślenie całym cyklem. Jest to opowieść o wędrowności i wewnętrznym dojrzewaniu. Istotna i widoczna w nagraniu jest partnerska relacja głosu z fortepianem, który współtworzy często nastrój i podkreśla znaczenie tekstu. Wykonawcy stosują powściągliwą ekspresję opartą na barwie i słowie a nie na sile dźwięku.

Kolejnymi nagraniami są zbiory *Songs of Shakespeare* Rogera Quiltera op. 6 i op. 23. Wybranie dla nagrania tych zbiorów, pozwoliło zaprezentować odmienne etapy twórczości kompozytora. W obydwu przypadkach są to liryczne miniatury.

W zbiorze op. 6 Zhiwei Lin i towarzyszący mu pianista koncentrują się na wydobywaniu prostoty faktury, jasnej melodyki i bezpośredniego podawania tekstu. Słychać lekkość emisji, naturalną deklamację i precyzyjną artykulację bez nadmiernego dramatyzmu. Fortepian pełni tu funkcję wspierającą, zachowując czytelność brzmienia.

W zbiorze op. 23 styl kompozytorski R. Quiltera ulega pogłębieniu. Kompozytor stosuje bogatszą harmonię i większą elastyczność rytmiczną. Wykonawcy prawidłowo odczytują subtelniejsze relacje między głosem a fortepianem. Zhiwei Lin partię wokálną realizuje stosując większą kontrolę oddechu oraz umiejętnie różnicuje barwę, co pozwala śpiewakowi na pełniejsze ukazanie emocjonalnej wieloznaczności tekstów Szekspira.

Wspólnym mianownikiem omawianych cykli jest silna koncentracja na słowie oraz angielskiej tradycji wykonawczej, w której nadrzędną rolę odgrywają: naturalność deklamacji, kameralność wyrazu i ścisła współpraca głosu z fortepianem.

Zarówno wyjątkowa wartość muzyczna jak i literacka nagranych utworów powoduje, że śpiewak dysponujący odpowiednią techniką wokálną dostarcza słuchaczowi wartościowych wrażeń. Zhiwei Lin to baryton dysponujący ciekawym głosem o szlachetnej barwie. Doktorant w skuteczny sposób opanował technikę europejskiego *bel canto* konieczną przy wykonywaniu angielskich pieśni artystycznych.

Słuchając poszczególnych pieśni i czytając ich analizę dostrzegamy wielką dbałość o realizację wykonawczą wynikającą z dogłębnych przemyśleń zawartych w dysertacji. Dzięki temu otrzymujemy pełną ekspresji ciekawą i przemyślaną interpretację. Zmieniający się charakter pieśni daje możliwość stosowania różnorodnych środków wyrazowych. Dla różnych stanów emocjonalnych Zhiwei Lin znajduje w interesująco zbudowanej interpretacji ciekawe i adekwatne rozwiązania, równocześnie stosuje właściwe dla określonego stanu

emocjonalnego narzędzia wyrazowe w warstwie wokalne. Efektem tych działań jest przekaz przekonujący i barwny. Chiński student nie tylko opanował trudną angielską wymowę (o czym obszernie pisze w rozprawie), ale potrafił też oddać nastrój prezentowanych kompozycji.

Nagranie nie budzi większych zastrzeżeń. Niestety sama płyta nie została wystarczająco opisana. Brakuje informacji o miejscu, czasie nagrania i informacji o świetnie współpracującym ze śpiewakiem pianiście.

W obszernej dysertacji zatytułowanej „Angielska liryka wokalna przełomu wieków XIX i XX na przykładzie cyklu pieśni *Songs of Travel* Ralphi V. Williamsa i 2 zbiorów *Songs of Shakespeare* Rogera Quiltera op. 6 i 23”, autor w rozdziale pierwszym opisuje proces rozwoju pieśni artystycznej w Europie, dalej przedstawia rozwój angielskiej pieśni artystycznej z podziałem na gatunki i style. W kolejnym rozdziale zajmuje się zagadnieniem koncepcji wykonawczej przy szczególnym uwzględnieniu problemów związanych z wykonawstwem angielskich pieśni. Znaczącą uwagę zwraca na problemy językowe: prawidłową wymowę czy właściwy akcent.

Zasadniczą część pracy stanowią dwa kolejne rozdziały poświęcone szczegółowemu omówieniu wykonanych pieśni.

Analiza cyklu *Songs of Travel* zawiera zwięzłe informacje o autorach cyklu: poety - Roberta Luisa Stevensona i kompozytora - Ralphi Vaughana Williamsa.

Przedstawienie każdej pieśni poprzedzone jest zawartym w tabeli tekstem oryginału i pięknym poetyckim tłumaczeniem autorstwa prof. Ryszarda Cieśli.

Dalej autor zajmuje się budową poszczególnych utworów i przedstawia w tabelach schemat ich budowy formalnej. Dzięki temu uzyskujemy przejrzysty schemat dla przeprowadzenia analizy muzycznej a liczne przykłady nutowe z precyzyjnym omówieniem i oznaczeniem wszelkich aspektów utworu stanowią wartościowy materiał wykonawczy. Przedstawienie kolejnych pieśni obejmuje analizę tekstu, omówienie struktury muzycznej a także zajmuje się partią akompaniamentu fortepianowego i szczegółowo opisuje stosowaną technikę wokalną.

Kolejny rozdział poświęcony jest omówieniu nagranych przez pana Zhiwei Lin pieśni R. Quiltera – *Three Shakespeare Songs* op. 6 i *Five Shakespeare Songs* op. 23.

Podobnie jak w poprzednim rozdziale zawarł zwięzłe informacje o autorach: poety – Williama Shakespeare i kompozytora - Rogera Quiltera.

Kompozytor wykorzystał w pieśniach fragmenty sztuk poety, których piękne tłumaczenia autorstwa prof. Ryszarda Cieśli doktorant zamieścił w pracy i umieścił je w tabelach.

Wszystkie zabiegi stosowane we wcześniejszym rozdziale a dotyczące analizy poszczególnych pieśni autor zastosował w odniesieniu do pieśni R. Quiltera. Przedstawia pieśni, przeprowadza analizę tekstu, omawia strukturę muzyczną a także zajmuje się partią akompaniamentu fortepianowego i szczegółowo opisuje stosowaną technikę wokalną, tworząc całościowe omówienie tematu określonego tytułem pracy. Wielokrotnie przedstawia swój emocjonalny stosunek do wykonywanych utworów.

Dzięki tym zabiegom, materiał muzyczny został przez doktoranta odczytany i przekazany w sposób jasny i przejrzysty. Oparte o głęboką analizę wykonanie angielskich pieśni dostarcza bogatych wrażeń artystycznych, także dzięki dobremu warsztatowi wokalnemu.

Myśl interpretacyjna widoczna w prezentowanych utworach, przemawia ekspresyjnym bogactwem i decyduje o oryginalnym, wysokiej wartości dziele artystycznym, przygotowanym przez pana Zhiwei Lin.

W zamyśle powstałej pracy autor, jako badacz muzyki wokalne pragnie mniej popularną w Chinach angielską pieśń artystyczną przybliżyć chińskim odbiorcom. Autor wielokrotnie w pracy odwołuje się do własnych doświadczeń artystycznych.

W pracy sięga po bogatą bibliografię i twórczo ją wykorzystuje, wielokrotnie przedstawiając swój stosunek do materiałów źródłowych. W przedstawionej do oceny pracy wykazał się dużym potencjałem do prowadzenia samodzielnej działalności naukowej.

Obszerna praca napisana jest w sposób jasny i przejrzysty. Przygotowana jest starannie choć autor nie ustrzegł się nielicznych, nieistotnych błędów. Niezręcznością jest niewątpliwie nazywanie omawianych „pieśni artystycznych” - „piosenkami”, bez racjonalnych ku temu przesłanek.

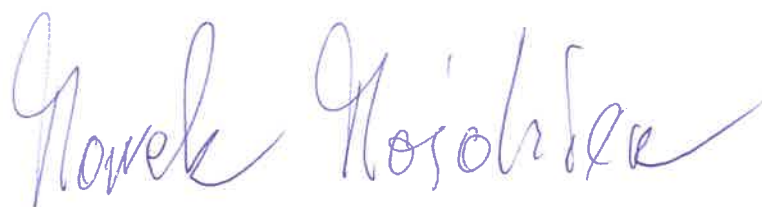
Konkluzja

Praca doktorska pana Zhiwei Lin w części wykonawczej to obraz artysty, który dzięki warsztatowi wokalnemu, opanowaniu techniki *bel canto*, w pełni sprostał wymaganiom zrealizowania w ciekawy sposób przyjętego materiału muzycznego. W rozbudowanej dysertacji przeprowadził dogłębną analizę, służącą dobrej realizacji wykonawstwa angielskiej pieśni artystycznej.

Wykazał się dużym potencjałem do prowadzenia działalności naukowej a jego praca doktorska wnosi istotny wkład w rozwój dyscypliny artystycznej.

Niniejszym stwierdzam, że praca doktorska pana Zhiwei Lin spełnia wymagania art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023. poz.742 z późn. zm.).

Stawiam wniosek o jej przyjęcie.

A handwritten signature in blue ink, reading "Marek Hołobucki". The signature is written in a cursive, flowing style.